

LANDBRUG OG FISKERI

2010:7 • 3. maj 2010

Rettet 6. april 2011 kl. 16.10

Danmarks Statistik har efter offentliggørelsen beklageligvis konstateret en mindre fejl i teksten i tabel 1 og 2.

Detailomsætningen af økologiske fødevarer 2009

Resumé Salget af økologiske føde- og drikkevarer i detailhandelen fortsætter med at stige. I 2009 blev der omsat for 4,9 mia. kr. økologiske føde- og drikkevarer i supermarkeder og varehuse, hvilket er en stigning på 5,7 pct. i forhold til 2008.

Økologiske føde- og drikkevarer udgør en stigende andel af det samlede salg af føde- og drikkevarer i supermarkeder og varehuse. Danmarks Statistik skønner at andelen er steget fra 4 til 7 pct. fra 2006 til 2009.

Kort om statistikken: Detailomsætningen af økologiske fødevarer er baseret på indberetninger om salg af økologiske fødevarer fra de store supermarkeds kæder og varehuse, samt grossisters salg til øvrige butikskæder. Efterfølgende er grossisters salg omregnet til detailsalg. Ved den anvendte metode skønnes det, at salg af mejeriprodukter kan være undervurderet.

Undersøgelsen er gennemført med finansieringsbidrag fra FødevareErhverv.

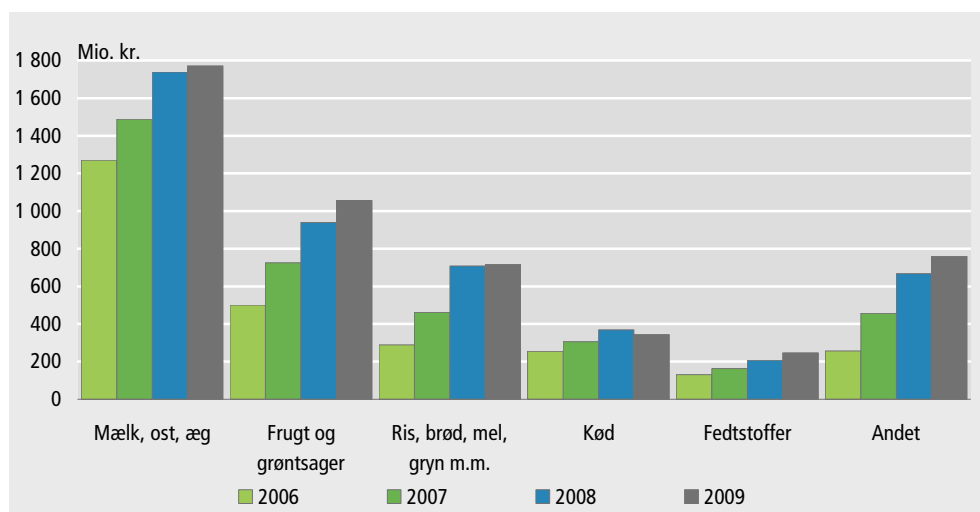
Sammensætningen af detailsalget med økologiske fødevarer

I 2009 blev der omsat for 4,9 mia. kr. økologiske føde- og drikkevarer i supermarkeder og varehuse, hvilket er en stigning på 5,7 pct. i forhold til 2008.

*Stigning på 81 pct.
siden 2006*

Siden 2006 er salget af økologiske føde- og drikkevarer i supermarkeder og varehuse samlet steget med 81 pct.

Figur 1. Detailomsætningen af økologiske fødevarer

DANMARKS
STATISTIK

*Stigning inden for
de største grupper*

Omsætningen steg fra 2008 til 2009 inden for de største grupper af fødevarer. Fødevaregruppen mælk, ost og æg steg med 32 mio. kr., hvilket er en stigning på 1,8 pct. fra 2008 til 2009. Frugt og grøntsager steg med 117 mio. kr., og gruppen ris, brød, mel, gryn m.m. steg med 9 mio. kr., hvilket svarer til stigninger på henholdsvis 12,5 og 1,3 pct. fra 2008 til 2009. Salget af økologisk kød er faldet med 25 mio. kr. fra 2008 til 2009, svarende til et fald på 6,9 pct.

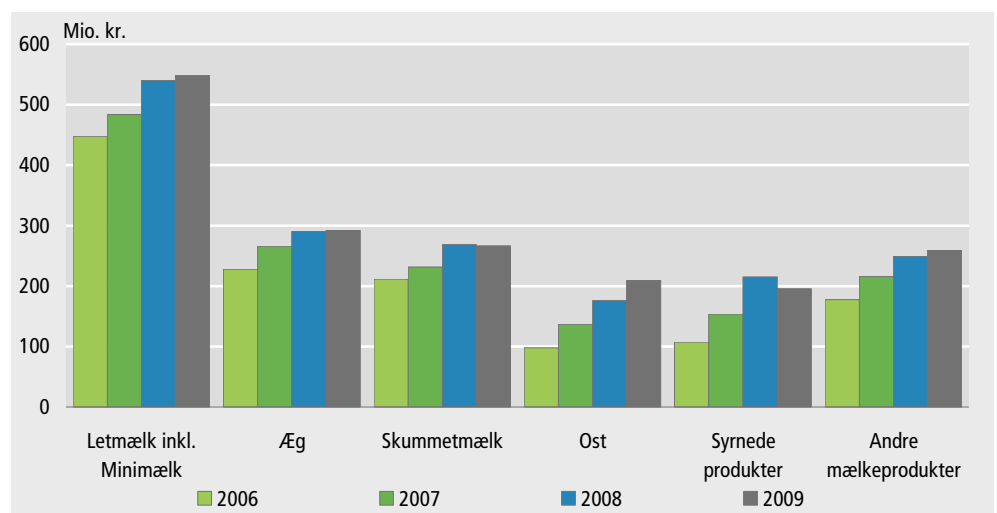
*Mælk, ost og æg udgør en
stadig mindre andel*

Med en omsætning på 1,8 mia. kr. udgør mælk, ost, og æg den største enkeltgruppe af økologiske fødevarer. Gruppens andel af det samlede salg af økologiske føde- og drikkevarer er faldet de senere år fra at udgøre 47 pct. i 2006 til 36 pct. i 2009.

Der blev samlet omsat for 1,1 mia. kr. af økologisk frugt og grøntsager i 2009, hvilket er en stigning på 12,5 pct. i forhold til 2008. Frugt og grøntsager har haft en stigende andel af salget af økologiske føde- og drikkevarer fra 19 pct. i 2006 til 22 pct. i 2009.

Gruppen ris, brød, mel, gryn m.m. udgjorde henholdsvis 10,7 pct. og 14,6 pct. i 2006 og 2009 af den samlede omsætning af økologiske fødevarer i supermarkeder og varehuse.

Figur 2. Detailomsætningen af økologisk mælk, ost og æg

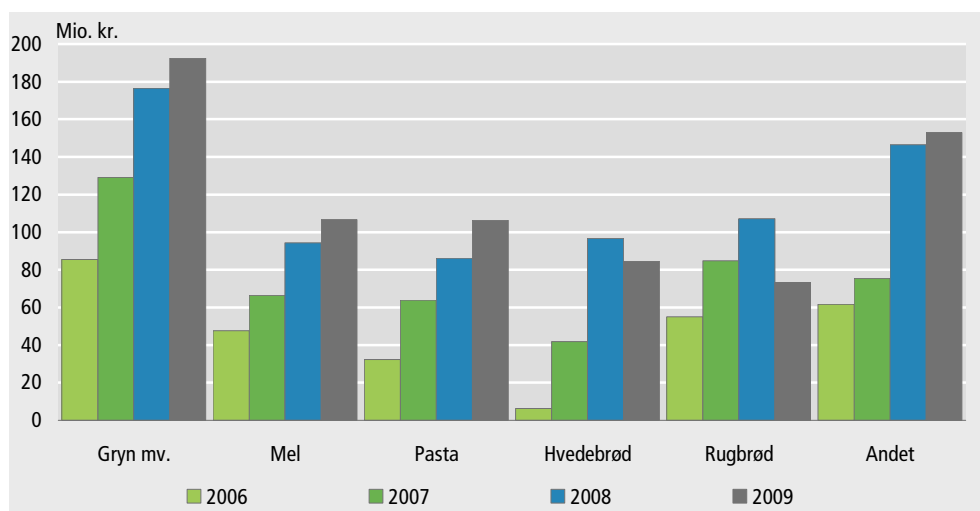

Med en omsætning på 548 mio. kr. i 2009 udgør letmælk og minimælk 31 pct. af omsætningen i gruppen mælk, ost og æg¹, mens æg og skummetmælk med et salg på 292 og 267 mio. kr. udgør henholdsvis 16 og 15 pct. af omsætningen i denne gruppe (se figur 2).

Sammenlignet med 2008 er salget af letmælk og minimælk steget med 8 mio. kr., en stigning på 1,5 pct. Siden 2006 er salget af letmælk og minimælk steget med 22 pct.

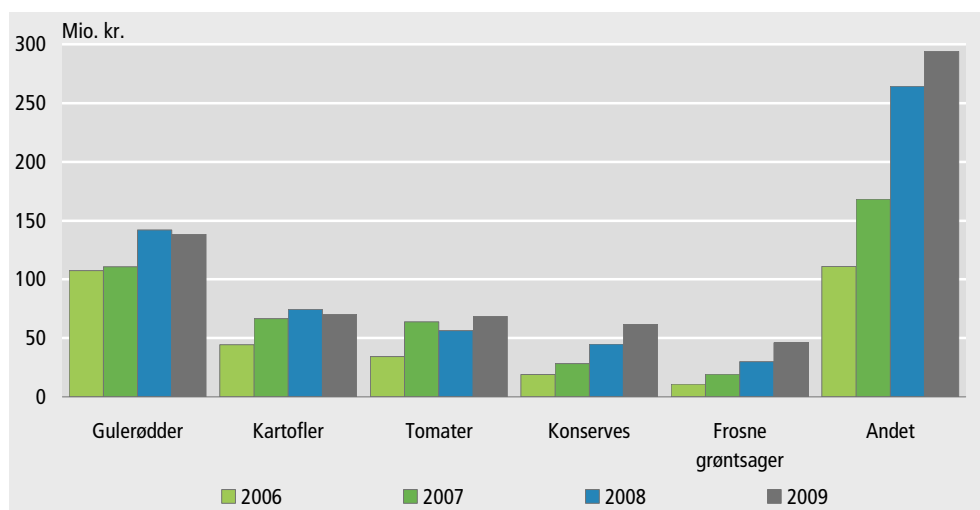
¹ Smør hører under gruppen fedtstoffer, madolier

Figur 3. Detailomsætningen af økologisk ris, brød, pasta, mel, gryn, og kager

I gruppen med ris, brød, pasta, mel, gryn, og kager har morgenmadsprodukter (gryn, cornflakes, mysli o.l.) den største omsætning med 192 mio. kr. i 2009 (se figur 3). Dette svarer til en andel på 27 pct. i denne gruppe. For såvel hvede- som rugbrød har der været et fald i omsætningen fra 2008 til 2009 svarende til hhv. 12 og 32 pct.

Figur 4. Detailomsætningen af økologiske grøntsager

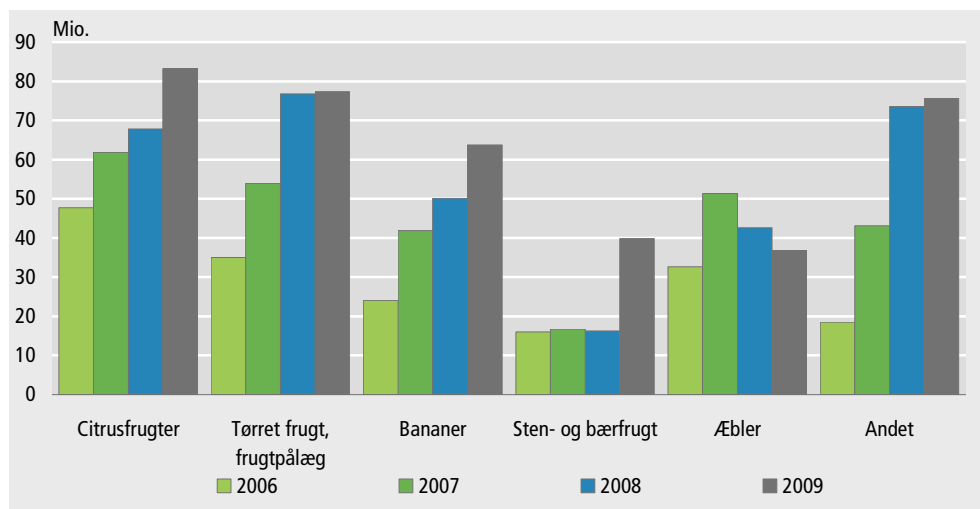
Anm.: Gruppen med frosne grøntsager indeholder også kartoffelprodukter.

Selvom økologiske gulerødder har haft en fald i omsætningen på 3,4 mio kr., er gulerødder med en omsætning på 139 mio. kr. i 2009 stadig det største enkeltprodukt inden for salget af økologiske grøntsager.

Omsætningen af økologiske kartofler er ligeledes faldet fra 2008 til 2009 - fra 74 til 71 mio. kr. - svarende til et fald på 5,3 pct.

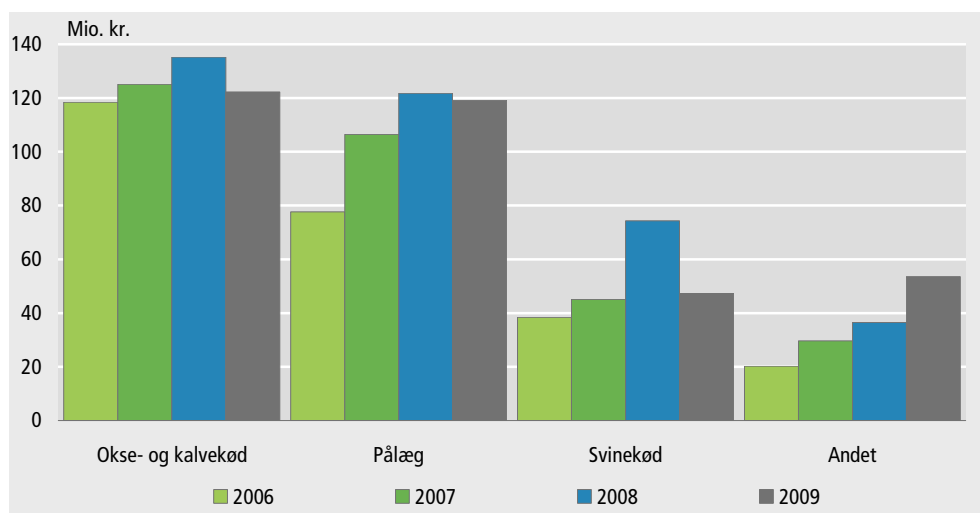
Fra 2006 til 2009 kan der registreres en jævn stigning i omsætningen af konserves grøntsager fra 19 mio. kr. i 2006 til 62 mio. kr. i 2009, svarende til en stigning på 225 pct.

Figur 5 Detailomsætningen af økologisk frugt

Friske citrusfrugter er med en omsætning i 2009 på 83 mio. kr. den største gruppe inden for frugt svarende til 22 pct., efterfulgt af tørret frugt (inkl. frugtpålæg), med en omsætning på 77 mio. kr., svarende til 21 pct. (se figur 5).

Figur 6. Detailomsætningen af økologisk kød, pålæg og indmad

Med en omsætning på 122 mio. kr. i 2009 tegner okse- og kalvekød sig for 36 pct. inden for gruppen kød, pålæg og indmad (se figur 6).

Fra 2008 til 2009 kan der registreres et fald på 36 pct. i omsætningen af økologisk svinekød fra 74 mio. kr. til 47 mio. kr.

Baggrundsoplysninger

<i>Mere information</i>	www.dst.dk/stattabel/958 .
<i>Seneste offentliggørelse</i>	<i>Detailomsætningen af økologiske fødevarer 2008</i> udkom 4. maj 2009 i serien <i>Landbrug 2009:8</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Næste offentliggørelse</i>	<i>Detailomsætningen af økologiske fødevarer 2010</i> forventes at udkomme medio maj 2011 i serien <i>Landbrug og fiskeri</i> (Statistiske Efterretninger).
<i>Henvendelse</i>	Agnete Nilsson, tlf. 39 17 33 89, agn@dst.dk

Kilder og metoder

<i>Læs mere i varedeklarationen</i>	På www.dst.dk/varedeklaration/99926 er der en mere omfattende beskrivelse af kilder og metoder. Med denne undersøgelse offentliggør Danmarks Statistik for syvende gang oplysninger vedrørende omsætningen af økologiske fødevarer i supermarkeder og varehuse. Undersøgelsen er udarbejdet i samarbejde med FødevarerErhverv.
<i>Ikke totalt dækkende billede</i>	En opgørelse af omsætningen i supermarkeder og varehuse giver ikke et totalt dækkende billede af salget til forbrugerne, idet man her ser bort fra øvrige salgskanaler som: 1. Gård- og stalddørssalg 2. Abonnementssalg 3. Helsekostforretninger 4. Specialbutikker som fx grønthandlere, bagere 5. Torvesalg.

Datagrundlag

<i>Detailsektoren er koncentreret på få store aktører ...</i>	Detailhandelen med fødevarer i Danmark varetages af en række supermarkedskæder og varehuse samt en række kæder og selvstændige købmænd, der er organiseret i De Samvirkende Købmænd (DSK). DSK har ca. 1.500 medlemsbutikker, der dog ikke alle sælger økologiske produkter. Ifølge oplysninger fra forskellige eksperter får disse butikker hovedparten af deres leverancer fra et fåtal af grossister.
<i>... hvilket reducerer erhvervets samlede respondentbyrde</i>	Detailhandelssektoren for økologiske fødevarer er således antalsmæssigt ganske omfattende, men på den anden side også koncentreret på ganske få aktører. Denne koncentration betyder, at det er muligt at reducere erhvervets samlede indberetningsbyrde uden, at dette får væsentlig betydning for undersøgelsens dækningsgrad og dermed validitet.
<i>Undersøgelsespopulation</i>	Undersøgelsespopulationen består af to delpopulationer. Dels supermarkedskæderne og varehusene dels grossistkæder.
<i>Indberetning</i>	Supermarkedskæderne og varehusene har indberettet det faktiske salg af økologiske varer med angivelse af nettovægt i kg og omsætning i kr. inkl. moms. Grossistkæderne har tilsvarende indberettet engrossalg til detailhandelen (ekskl. salg til ovennævnte supermarkedskæder og varehuse) med angivelse af nettovægt i kg og omsætning i kr. inkl. moms. Den anvendte vareklassifikation er med enkelte undtagelser identisk med den vareklassifikation, der anvendes ved Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse.

Bearbejdning af data

Efter modtagelse af spørgeskemaerne i Danmarks Statistik er der foretaget forskellige former for kvalitetscheck, og i en række tilfælde er indberetterne blevet kontaktet.

<i>Opregning af oplysninger fra grossisterne</i>	Herefter er der foretaget opregning af oplysningerne fra grossisterne, således at de indberettede oplysninger bliver sammenlignelige med de øvrige indberettede oplysninger fra supermarkeder og varehuse.
<i>Forudsætninger</i>	Forudsætningen for at anvende omsætningen i engrosledet som estimat for den tilsvarende omsætning i detailledet er, at de detailbutikker der er medlem af DSK, får alle/størstedelen af deres varer fra grossistkæderne. Forskellige eksperter vurderer, at dette i meget stor udstrækning er tilfældet for de traditionelle kolonialvarer; mens det ikke er tilfældet for frugt, grøntsager og mejeriprodukter.
<i>Korrektion af mængder</i>	Vedrørende frugt og grøntsager skønner eksperter, at grossisterne leverer halvdelen af varerne indenfor disse to grupper. Som følge heraf er de indberettede mængder fra grossisterne blevet fordoblet for frugt og grøntsager. I en række tilfælde vil butikker, der er medlem af DSK få leveret mælk direkte fra mejerierne udenom grossisterne. Der er ikke foretaget korrektion for dette. Salg af mejeriprodukter kan derfor være undervurderet.
<i>Korrektion af værdier</i>	Da formålet med denne undersøgelse er at estimere omsætningen af økologiske produkter i detailhandelen, har det været nødvendigt at opregne engrospriserne til detailpriser. Følgende metode er anvendt: På grundlag af den samlede omsætning fra supermarkederne og varehusene udregnes kilopris for de enkelte undergrupper af varer. Herefter beregnes den værdimæssige omsætning af salg fra grossisterne ved at multiplicere denne pris med de indberettede mængdeoplysninger fra grossisterne. Efterfølgende sammenlignes den beregnede værdimæssige omsætning for de enkelte grossister med den faktiske omsætning, for på den måde at kontrollere om metoden er hensigtsmæssig for alle varegruppers vedkommende. I tvivlstilfælde er der blevet rettet henvendelse til grossisten.
<i>Validering</i>	Som det fremgår af ovenstående, er der nogen usikkerhed ved beregningen af data fra grossisterne. Efter en nærmere analyse af de indkomne skemaer vurderer Danmarks Statistik, at oplysningerne totalt set giver et retvisende billede af detailomsætningen med økologiske føde- og drikkevarer i supermarkeder og varehuse, dog kan salg af mejeriprodukter som tidligere nævnt være undervurderet.

Tabel 1. Omsætningen i værdier af økologiske fødevarer

	2006	2007	2008	2009
	1.000 kr.			
Omsætning i alt	2 701 330	3 601 547	4 628 805	4 892 755
Ris, brød, pasta, mel, gryn, kager	288 287	461 721	707 266	716 401
heraf: Rugbrød	55 099	84 792	107 180	73 376
Hvedebrød	6 221	41 881	96 647	84 588
Pasta	32 227	63 965	86 201	106 393
Mel	47 530	66 394	94 301	106 719
Gryn, cornflakes, mysli o.l.	85 474	129 183	176 473	192 448
Knækbrød, riskager	20 277	36 732	58 238	63 215
Kød, pålæg, indmad	254 633	306 305	367 927	342 467
heraf: Okse- og kalvekød	118 451	125 163	135 270	122 301
Svinekød	38 366	45 035	74 380	47 477
Pålæg af kød og fjerkræ	77 648	106 494	121 752	119 211
Fisk, skaldyr	505	1 197	5 424	3 820
Mælk, ost, æg	1 269 550	1 487 859	1 739 664	1 771 316
heraf: Sødmælk	63 156	75 414	78 567	75 637
Letmælk	175 489	167 936	185 966	179 231
Minimælk	272 044	315 602	354 276	368 988
Skummetmælk	211 354	231 580	268 790	266 608
Fløde, cremefraiche o.l.	65 759	74 953	86 616	99 386
Anden mælk	22 486	24 728	54 194	57 007
Syrnede produkter	107 157	154 097	215 146	195 650
Ost	98 043	136 934	175 975	209 425
Æg	228 021	265 929	290 086	291 596
Fedtstoffer, madolier	131 465	163 565	208 011	246 866
heraf: Smør, blandingsprodukter	107 892	133 034	154 592	178 550
Madolier	17 470	25 368	41 478	55 170
Frugt	174 023	268 756	327 218	376 556
heraf: Citrusfrugter, friske	47 737	61 840	67 795	83 188
Bananer, friske	24 074	41 833	50 162	63 715
Æbler, friske	32 623	51 331	42 591	36 805
Sten- og bærfrugt, friske	16 009	16 723	16 270	39 831
Tørret frugt, frugtpålæg	35 025	53 949	76 812	77 380
Grøntsager	327 118	456 976	611 766	679 504
heraf: Salat, kinakål, spinat, frisk	6 072	11 999	29 677	39 297
Tomater, friske	34 298	63 799	56 363	68 528
Agurker, friske	15 885	33 885	39 865	41 257
Gulerødder, friske	107 378	110 792	141 896	138 526
Kartofler, friske	44 289	66 603	74 448	70 525
Løg, friske	25 975	34 200	43 649	38 060
Frosne grøntsager, kartofler o.l.	10 984	19 210	29 856	45 874
Grøntsager, konserver	19 086	28 240	44 758	62 077
Sukker, syltetøj, chokolade, slik, is o.l.	62 287	101 819	175 476	195 743
heraf: Sukker	22 603	27 091	29 375	35 787
Sirup, honning, kagepynt	10 678	15 455	33 557	18 926
Syltetøj, marmelade o.l.	12 865	22 709	41 860	52 297
Chokolade (inkl. vekaoprodukter)	6 894	19 782	31 757	39 344
Is, dessert	6 778	13 237	36 890	43 590
Krydderier, suppeterninger o.l.	58 320	91 322	134 098	171 850
heraf: Ketchup, dressing, mayonnaise	7 995	14 559	27 521	58 760
Krydderier	10 806	22 498	21 997	34 114
Babymad (konserver)	30 823	42 635	61 809	44 810
Kaffe, te, kakao o.l.	72 026	104 888	123 654	145 855
Juice, frugtsaft o.l.	44 520	121 333	173 491	169 465
Vin, hedvin, cider, øl o.l.	18 596	35 806	54 810	72 909

Anm.: Rettet i forhold til oprindelig version.

Tabel 2. Omsætningen i mængder af økologiske fødevarer

	2006	2007	2008	2009
	tons			
Omsætning i alt	186 817	210 639	233 649	256 118
Ris, brød, pasta, mel, gryn, kager	17 272	21 218	27 220	29 185
heraf: Rugbrød	3 011	3 815	4 402	2 984
Hvedebrød	261	943	2 326	2 427
Pasta	1 231	1 853	2 462	3 178
Mel	5 303	5 901	6 250	7 342
Gryn, cornflakes, mysli o.l.	5 515	7 386	8 886	10 002
Knækbrød, riskager	232	442	743	638
Kød, pålæg, indmad	2 979	3 330	4 018	3 618
heraf: Okse- og kalvekød	1 553	1 532	1 724	1 491
Svinekød	452	510	838	575
Pålæg af kød og fjerkræ	756	956	1 079	996
Fisk, skaldyr	7	6	29	17
Mælk, ost, æg	129 600	136 931	142 076	156 337
heraf: Sødsmælk	7 697	8 846	8 424	8 811
Letmælk	26 587	22 039	22 133	23 317
Minimælk	40 246	44 774	45 527	52 630
Skummetmælk	33 302	34 664	36 131	41 204
Fløde, cremefraiche o.l.	2 137	2 507	2 603	3 020
Anden mælk	1 551	1 580	4 123	3 171
Syrnede produkter	7 369	10 234	12 144	12 426
Ost	1 626	1 494	1 882	2 312
Æg	5 678	6 505	5 945	6 358
Fedtstoffer, madolier	2 350	2 724	3 188	3 854
heraf: Smør, blandingsprodukter	1 934	2 270	2 417	2 922
Madolier	266	337	505	730
Frugt	5 567	8 807	9 671	12 675
heraf: Citrusfrugter, friske	1 798	2 771	3 379	4 313
Bananer, friske	952	2 078	1 558	3 245
Æbler, friske	1 215	1 929	1 606	1 600
Sten- og bærfrugt, friske	399	315	312	788
Tørret frugt, frugtpålæg	818	972	1 448	1 359
Grøntsager	22 259	26 414	31 984	33 232
heraf: Salat, kinakål, spinat, frisk	144	221	633	634
Tomater, friske	730	1 452	1 179	1 440
Agurker, friske	385	930	682	954
Gulerødder, friske	10 769	11 659	14 916	13 715
Kartofler, friske	4 916	5 593	6 173	6 180
Løg, friske	1 873	2 219	2 295	2 447
Frosne grøntsager, kartofler o.l.	330	560	864	1 300
Grøntsager, konserver	1 424	1 666	2 264	2 929
Sukker, syltetøj, chokolade, slik, is o.l.	1 567	2 600	3 784	4 519
heraf: Sukker	939	1 455	1 539	1 950
Sirup, honning, kagepynt	135	198	374	268
Syltetøj, marmelade o.l.	250	454	775	953
Chokolade (inkl. vekaoprodukter)	27	115	198	220
Is, dessert	204	359	886	1 094
Krydderier, suppeterninger o.l.	1 074	1 649	2 489	2 957
heraf: Ketchup, dressing, mayonnaise	215	344	657	1 103
Krydderier	149	356	438	640
Babymad (konserver)	544	694	986	673
Kaffe, te, kakao o.l.	910	1 296	1 401	1 602
Juice, frugtsaft o.l.	2 799	4 843	6 606	6 525
Vin, hedvin, cider, øl o.l.	434	821	1 182	1 597

Anm.: Rettet i forhold til oprindelig version.

LANDBRUG OG FISKERI 2010:7

Statistiske Efterretninger

ISSN, 1904-0415

www.dst.dk/efterretninger

Salg: www.dst.dk/boghandel eller Tlf.: 43 22 73 00

Abonnement for 2010: 445 kr. som pdf.

Løssalg: 60 kr. + ekspeditionsgebyr

© Danmarks Statistik, Sejrøgade 11, 2100 København Ø

Signaturforklaring:

- Nul

0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed

0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed

• Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

.. For usikker til at kunne angives eller diskretionshensyn

... Oplysning foreligger ikke

* Foreløbige eller anslåede tal

— | Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.

Oplysningerne fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige.

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.